Q.P. Code : 15205

Second Semester B.C.A./B.H.M. Degree Examination, May/June 2019

(CBCS Scheme)

Language Sanskrit

Paper II – MAHASHWETHA VRITTANTA, GRAMMAR AND TRANSLATION

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 70*

Instructions to Candidates :

1) *Answer in Sanskrit/Kannada/English.*

2) *Question Nos. I and VI should be answered in Sanskrit only.*

I. समीचीनम् उत्तरं चिनुत। **(10 × 1 = 10)**

Choose and write the correct answer :
ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

1. चन्द्रापीडः कस्य पुत्रः?
   (a) शुकनासस्य (b) स्मरपीडस्य
   (c) तारापीडस्य (d) बाणस्य

2. कमलयोनिः कः?
   (a) ब्रह्मा (b) शिवः
   (c) विष्णुः (d) गणेशः

3. महाश्वेता का?
   (a) देवराजपुत्री (b) यक्षराजपुत्री
   (c) पर्वतपुत्री (d) गन्धर्वराजपुत्री

4. मनोभवः कः?
   (a) पुण्डरीकः (b) श्वेतकेतुः
   (c) इन्द्राधयुधः (d) मन्मथः

5. श्वेतकेतुः कां ददर्श?

(a) कन्याम् (b) मुनिम्

(c) लक्ष्मीम् (d) पुत्रीम्

6. मन्दाकिनी का?

(a) गङ्गा (b) यमुना

(c) कावेरी (d) राजपुत्री

7. अरिष्टायाः कति पुत्राः आसन्?

(a) अष्ट (b) षट्

(c) षोडश (d) त्रयः

8. हर्षचरितस्य कर्ता कः?

(a) सुबन्धुः (b) दण्डी

(c) बाणः (d) मयूरः

9. प्रीतिकूटः कस्याः तीरे आसीत्?

(a) गङ्गायाः (b) नर्मदायाः

(c) तुङ्गायाः (d) शोणायाः

10. महाश्वेतायाः वपुषि केन पदं कृतम्?

(a) मन्मथेन (b) नवयौवनेन

(c) श्रुतेन (d) रूपेण

II. **द्वयोः** प्रश्नयोः प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत। **(2 × 10 = 20)**

Write an essay on any **TWO** of the following :

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ :

1. बाणस्य देश–काल–कृतिः अधिकृत्य लिखत।

   Write in detail about the life-date and works of Bana.

   ಬಾಣನ ದೇಶ–ಕಾಲ–ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

2. चन्द्रापीडमहाश्वेतयोः सम्भाषणं संगृह्य लिखत।

   Summarise the conversation between Chandrapeeda and Mahaswetha.

   ಚಂದ್ರಾಪೀಡ ಮತ್ತು ಮಹಾಶ್ವೇತೆಯರ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

3. पुण्डरीकमहाश्वेतयोः अनुरागं वर्णयत।

   Describe the love of Pundarika and Mahaswetha.

   ಪುಂಡರೀಕ ಮತ್ತು ಮಹಾಶ್ವೇತೆಯರ ಅನುರಾಗವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.

III. गद्यभागस्य अनुवादं कुरुत। **(1 × 12 = 12)**

Translate the prose passage :

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ :

एतत्प्रायेण कल्याणाभिनिवेशिनः श्रुतिविषयमापतितमेव यथा विबुधसद्मन्यत्सरसो नाम कन्यकाः सन्ति। तासां चतुर्दश कुलानि। एकं भगवतः कमलयोनेः र्मनसः समुत्पन्नम्। अन्यद्वेदेभ्यः संभूतम्। अन्यदग्नेरुद्भूतम्। अन्यत्पवनात्प्रसूतम्। अन्यदमृतान्मथ्यमानादित्थितम्। अन्यज्जलाज्जातम्। अन्यदर्ककिरणेभ्यो निर्गतम्। अन्यत्सोमरश्मिभ्यो निष्पतितम्। अन्यझूमेरुद्भूतम्।

अथवा/Or/ಅಥವಾ

आसीच्च मम मनसि। शान्तात्मनि दूरीकृतसुरतव्यतिकरेऽस्मिञ्जने मां निक्षिपता किमिदमनार्येणास दृशमारब्धं मनसिजेन। एवं च नामातिमूढं हृदयमङ्गनाजनस्य यदनुरागविषययोग्यतामपि विचारयितुं नालम्। क्वेदमतिभास्वरं धाम तेजसां तपसां च। क्व च प्राकृतजनाभिनन्दितानि मन्मथ परिस्पन्दितानि। नियतमयं मामेवं मकरलाञ्छनेन विडम्ब्यमानामुपहसति मनसा। चित्रं चेदं यदंहमेव मवगच्छन्त्यपि न शक्नोभ्यात्मनो विकारमुपसंहर्तुम्।

IV. **द्वयोः** वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत। **(2 × 4 = 8)**

Explain with reference to context any **TWO** of the following :

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

1. कथमिमां भूमिमनुप्राप्तो महाभागः।
2. चित्रमितमालोकितम् अस्माभिरदृष्टपूर्वम्।
3. तेनैव चेदं चैत्ररथं नामातिमनोहरं काननं निर्मितम्।
4. जनयति हि प्रभुप्रसादलवोपि प्रागल्भ्यमधीरप्रकृतेः।

Q.P. Code : 15205

V. **द्वयोः** लघुटिप्पणी लिखत। **(2 × 2½ = 5)**

Write short notes on any **TWO** of the following :

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

1. गद्यकाव्यलक्षणम्
2. सुबन्धुः
3. चन्द्रापीडः
4. कुसुममञ्जरी

VI. संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत।

Answer in Sanskrit.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ :

(अ) **पञ्चानां** विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत। **(5 × 1 = 5)**

1. हृदयाभिलाषः	2. अधर्मः
3. अतिथिसत्कारः	4. शीतोष्णम्
5. जितेन्द्रियः	6. सूर्यचन्द्रौ
7. यथाशक्ति	8. त्रिभुवनम्

(आ) प्रयोगं परिवर्तयत। (**द्वयोरेव**) **(2 × 2½ = 5)**

1. सीता पाठं पठति।
2. गोविन्देन उत्तरं लिख्यते।
3. गजः धावति।

VII. कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा अनुवदत। **(1 × 5 = 5)**

Translate into Kannada or English :

ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ :

एकः बालकः आसीत्। सः उद्यानं गत्वा तत्र एकस्मिन् आम्रवृक्षे पक्वं फलं दृष्ट्वा तत् उत्पाटयितुम् ऐच्छत्। परन्तु तद्वृक्षं परितः बहूनि कण्डकगुल्मानि आसन्। तेभ्यः कण्टकेभ्यः भीतः सः फलं अनुत्पाद्यैव गृहं गतः। अन्यः बालकः कण्टकगुल्मात् अभीतः वृक्षं आरुह्य फलं भक्षितवान्। अतः भाग्यं धीरं गच्छति।